

Corynis crassicornis in Nederland (Hymenoptera: Cimbicidae)

A. W. M. Mol

MOL, A. W. M., 1988. *CORYNIS CRASSICORNIS* IN THE NETHERLANDS (HYMENOPTERA: CIMBICIDAE). – *ENT. BER., AMST.* 48(6): 89-91.

Abstract: *Corynis crassicornis* (Rossi) is recorded for the first time from The Netherlands from a locality in the southernmost part of the country. Details of the yet known distribution in Belgium, Luxemburg and The Netherlands are given.

Landstrekenlaan 21, 5235 LH 's-Hertogenbosch.

Inleiding

Bij het nakijken van een serie ongedetermineerde bladwespen in de collectie van de heer B. van Aartsen ('t Harde) werd een ♂ aangetroffen van *Corynis crassicornis* (Rossi, 1790), afkomstig van Terziet, gemeente Epen, Zuid-

Limburg (fig. 1). De soort is nieuw voor Nederland en tevens betreft het hier de eerste inlandse vertegenwoordiger van de subfamilie Coryninae Benson, 1938.

Het dier werd op 30.vi.1980 verzameld door

Fig. 1. *Corynis crassicornis* (Rossi), ♂, Terziet, 30.vi.1980. De soort onderscheidt zich van andere Westeuropese *Corynis*-soorten door de zwarte kop en de geheel zwarte bovenzijde van het borststuk in combinatie met oranjegele laterale vlekken op het achterlijf.

B. van Aartsen door slepen in een plaatselijk verbrede wegberm met een gevarieerde bloemrijke vegetatie.

Verspreiding

C. crassicornis is vooral in het mediterrane gebied algemeen en komt noordelijk tot in midden Europa voor (Enslin, 1917; Benson, 1951). In België is de soort al vaker gevonden: in totaal zijn daar nu elf vindplaatsen bekend (Crèvecoeur & Maréchal, 1939; Wolf 1966; Magis, 1985; alsmede een ongepubliceerde vondst – 1 ♀, ca 1 km NW van Houyet (prov. Namur), langs de Lesse, 27.vi.1985, leg. A. W. M. Mol –). Verder is de soort onlangs voor de eerste maal uit Luxemburg gemeld (Chevin & Schneider, 1986). Zoals blijkt uit figuur 2 sluit de Nederlandse vondst goed aan bij de nu bekende verspreiding in de Benelux.

Het genus *Corynis* Thunberg (syn. *Amasis*

Leach) telt momenteel 23 soorten met een voornamelijk circum-mediterrane verspreiding. Met behulp van de tabel van Benson (1968) kunnen *C. crassicornis* en de meeste andere soorten op naam worden gebracht.

Oecologie

Over de levenswijze van *C. crassicornis* is weinig meer bekend dan dat de adulte dieren voornamelijk op boterbloemen worden aangetroffen (Enslin, 1917). Vondsten in de Benelux zijn gedaan in mei en juni (5.v-30.vi); elders zijn ook vangsten uit juli en augustus bekend (Wolf, 1966). Larven zijn nooit gevonden.

In feite is de oecologie van het hele genus nog weinig onderzocht. Er is tot nu toe slechts twee maal melding gemaakt van vondsten van larven: Forsius (1920) vermeldde larven van *Corynis obscura* (Fabricius) op bosooievaarsbek (*Geranium sylvaticum* L.), terwijl Greathead (1978) larven van *Corynis similis* (Mocsáry) aantrof op grote klaproos (*Papaver rhoeas* L.).

Vooruit uit de beschrijving van Greathead (1978) blijkt dat de larven van *Corynis* sterk afwijken van larven van andere Cimbicidae. Volgens Greathead komt men met de larven-tabel van Lorenz & Kraus (1957) zelfs uit op de familie Tenthredinidae en niet op Cimbicidae. Greathead ziet hierin een bevestiging van de afzonderlijke taxonomische positie van *Corynis* (als enig genus in de subfamilie Coryninae), die al door Benson (1938) op grond van kenmerken van de adulte dieren was vastgesteld.

Literatuur

- BENSON, R. B., 1938. On the classification of sawflies (Hymenoptera, Symphyta). – *Trans. r. ent. Soc. Lond.* 87: 353-384.
- BENSON, R. B., 1951. Hymenoptera. 2. Symphyta, sect. (a). – *Handbk Ident. Br. Insects* 6 (2a): 1-49.
- BENSON, R. B., 1968. Hymenoptera from Turkey, Symphyta. – *Bull. Br. Mus. nat. Hist.* 22: 109-207.
- CHEVIN, H. & N. SCHNEIDER, 1986. Hyménoptères Symphytes nouveaux ou intéressants pour la faune du Grand-Duché de Luxembourg (2e liste). – *Paiperlek* 7: 18-20.

Fig. 2. Vondsten van *Corynis crassicornis* (Rossi) in de Benelux. Aangegeven zijn de 100 × 100 km hokken van het internationale U. T. M.-netwerk; de stippen hebben betrekking op 10 × 10 km hokken.

- CRÈVECOEUR, A. & P. MARÉCHAL, 1938. Matériaux pour servir à l'établissement d'un nouveau catalogue des Hyménoptères de Belgique VIII. – *Bull. Annl. Soc. r. ent. Belg.* 78: 475-508.
- ENSLIN, E., 1917. Die Tenthredinoidea Mitteleuropas VI. – *Dt. ent. Z.* 1917, *Beiheft*: 539-662.
- FORSIUS, R., 1920. Zur Kenntnis einiger Blattwespen und Blattwesplarven II. – *Meddn Soc. Fauna Flora fenn.* 45: 106-115.
- GREATHEAD, D. J., 1978. The larvae and notes on the life history of *Corynis similis* (Mocsáry) (Hymenoptera: Cimbicidae). – *J. nat. Hist.* 12: 107-111.
- LORENZ, H. & M. KRAUS, 1957. Die Larvalsystematik der Blattwespen (Tenthredinoidea und Megalodontoidea). – *Abh. Larvalsyst. Insekten* 1: 1-399.
- MAGIS, N., 1985. Apports à la chorologie des Hyménoptères symphytes de Belgique et du Grand-Duché de Luxembourg. VIII. – *Bull. Annl. Soc. r. belge Ent.* 121: 63-65.
- WOLF, F., 1966. Données pour un atlas des Hyménoptères de l'Europe occidentale. V. Famille des Cimbicidae (Symphyta). – *Bull. Rech. agron. Gembloux*. [2] 1: 332-341.
- Geaccepteerd 5.x.1987.